

CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN Ý ĐỊNH CHỌN TRƯỜNG ĐẠI HỌC CỦA HỌC SINH TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TRỊ AN - ĐỒNG NAI

● MAI THANH DIỆN - ĐỖ THỊ NGỌC ANH

TÓM TẮT:

Nghiên cứu nhằm xác định những nhân tố tác động đến ý định chọn trường đại học của học sinh trường Trung học phổ thông (THPT) Trị An - Đồng Nai, từ đó đưa ra những khuyến nghị phù hợp. Theo kết quả nghiên cứu, điều kiện học tập, hoạt động quảng bá của trường và cơ hội của sinh viên sau khi tốt nghiệp là 3 nhân tố có ảnh hưởng lớn nhất đến ý định chọn trường của học sinh sau khi tốt nghiệp THPT.

Từ khóa: ý định, lựa chọn trường, đại học, chọn trường, tuyển sinh.

1. Đặt vấn đề

Hiện nay, xu hướng lựa chọn trường sau khi tốt nghiệp THPT của học sinh có nhiều thay đổi với nhiều cơ hội khác nhau, khi việc học đại học không còn là bắt buộc, và học sinh quan tâm đến nhiều yếu tố khác của một trường đại học bên cạnh danh tiếng của trường đã có. Do đó, tác giả nghiên cứu tại trường THPT Trị An nhằm xác định các yếu tố có thể ảnh hưởng đến ý định lựa chọn trường sau khi tốt nghiệp THPT của học sinh từ đó giúp các nhà giáo dục có một cách nhìn khách quan để có định hướng phù hợp cho sự phát triển của trường học.

2. Cơ sở lý thuyết và mô hình nghiên cứu

Từ cơ sở của thuyết hành vi hoạch định - Theory of planned behavior (TPB) và một số nghiên cứu gần đây về ý định chọn trường của học sinh, như

nghiên cứu của Võ Tiến Sĩ (2021), Nguyễn Thị Phúc Hậu, Nguyễn Võ Tuyết Trinh (2022), Nguyễn Minh Hương (2021), Nguyễn Thị Ánh Hoa (2019) và Mai Thị Quỳnh Như (2022), tác giả xây dựng mô hình nghiên cứu bao gồm 7 giả thuyết nghiên cứu, theo Hình 1.

3. Phương pháp nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu:

Các nhân tố ảnh hưởng đến ý định chọn trường của học sinh THPT.

Phạm vi nghiên cứu:

Học sinh trường THPT Trị An - Đồng Nai.

Thời gian nghiên cứu:

Quý IV/2022 và Quý I/ 2023

Phương pháp nghiên cứu:

Kế thừa các nghiên cứu trước đây, nhóm tác giả xây dựng bảng khảo sát gồm 28 biến quan sát, sử

dụng thang đo Likert 5 bậc. Thang đo được đánh giá mức độ tin cậy bằng kiểm định Cronbach’s Alpha, phân tích nhân tố khám phá EFA, phân tích PLS-SEM được sử dụng để đánh giá mức độ tác động của các nhân tố. Phân tích ANOVA cũng được sử dụng để đánh giá tác động của các biến định tính đến ý định chọn trường của học sinh.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Đặc điểm mẫu nghiên cứu

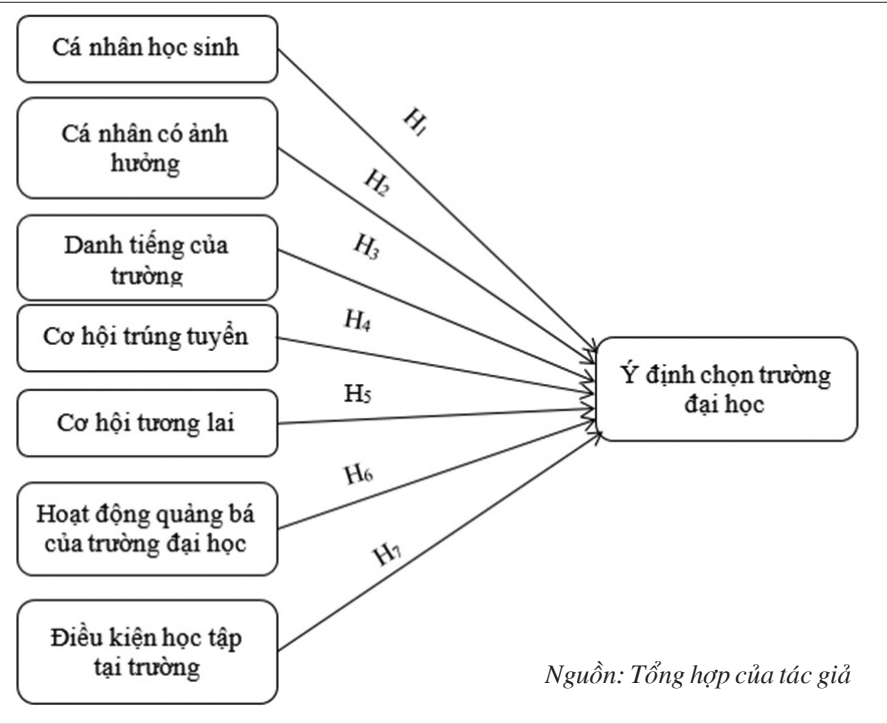
Nghiên cứu gồm 533 mẫu hợp lệ được đưa vào mô hình phân tích. Kết quả nhân khẩu học thể hiện trong Bảng 1.

Theo Bảng 1, tỷ lệ học sinh nữ tham gia khảo sát gấp 2 lần tỷ lệ học sinh nam. Học sinh khối 10, 11, 12 có tỷ lệ gần giống nhau. Chủ yếu học sinh của trường có học lực giỏi và khá, chiếm hơn 75% số học sinh. Hơn 88% học sinh có ý định học đại học sau khi tốt nghiệp THPT.

4.2. Kiểm định Cronbach’s alpha

Kiểm định Cronbach’s alpha được sử dụng nhằm đánh giá sự tương quan của các quan sát trong từng nhân tố. Kết quả tại Bảng 2 cho thấy, nhân tố cơ hội trúng tuyển có độ

Hình 1. Mô hình nghiên cứu đề xuất

Bảng 1. Đặc điểm nhân khẩu học

Đặc điểm		Số lượng	Tỉ lệ %
Giới tính	Nam	174	32,65
	Nữ	356	66,79
	Không xác định	3	0,56
Khối	10	185	34,15
	11	138	30,77
	12	63	35,08
Học lực	Giỏi	201	37,71
	Khá	208	39,02
	Trung bình	119	22,33
	Yếu	5	0,94
Nơi học sau khi tốt nghiệp THPT	Đại học	473	88,74
	Cao đẳng, trung cấp	39	7,32
	Nghề	21	3,94

Nguồn: Nhóm tác giả phân tích

Bảng 2. Cronbach’s alpha của các biến quan sát

Thang đo	Độ tin cậy Cronbach’s alpha
Cá nhân có ảnh hưởng	0,680
Danh tiếng	0,710
Cơ hội trúng tuyển	0,576
Cơ hội tương lai	0,836
Hoạt động quảng bá	0,772
Điều kiện học tập	0,842
Ý định chọn trường	0,709

Nguồn: Nhóm tác giả phân tích

tin cậy < 0,6, các thang đo đều có Cronbach’s alpha $\geq 0,6$ và hệ số tương quan biến tổng của tất cả các quan sát $\geq 0,3$. Do đó, biến cơ hội trúng tuyển được loại khỏi mô hình trước khi phân tích nhân tố khám phá EFA.

4.3. Phân tích nhân tố khám phá EFA

Sau khi phân tích Cronbach’s alpha, phân tích EFA được tiến hành với phương pháp trích Principal Components và phép quay vuông góc Varimax, hệ số tải chấp nhận là 0,5. Sau khi loại bỏ quan sát AH4 có hệ số tải không phù hợp, kết quả EFA được thể hiện theo Bảng 3. Theo đó, Sig = 0,000, KMO = 0,894 > 0,5, phương sai trích 6 nhân tố đạt 59,98%, hệ số tải của các biến quan sát đều trên 0,5, nên EFA phù hợp với dữ liệu. Đối với biến phụ thuộc, kết quả EFA thu được KMO = 0,611 > 0,5, Sig = 0,000, giữ nguyên 1 nhân tố với phương sai trích 63,525%. Do đó mô hình là phù hợp.

4.4. Kết quả phân tích SEM

Sau khi phân tích bằng phần mềm Smart-PLS 3, quan sát DK3 có giá trị Outer Loadings là 0,681 < 0,7 được loại khỏi mô hình. Phân tích sau khi loại bỏ quan sát DK3 đảm bảo phù hợp về các chỉ số như Outer Loadings, CR, AVE, Heterotrait-Monotrait ratio và đa cộng tuyến. (Bảng 4; Hình 2)

Kết quả phân tích SEM cho thấy, mô hình đã giải thích được 44,1% ý định lựa chọn trường sau khi tốt nghiệp trung học phổ thông. Cả 5 giả thuyết đều được chấp nhận, trong đó điều kiện học tập và

Bảng 3: Phân tích EFA cho biến độc lập

KMO = 0,894; Sig = 0,000; Tổng phương sai trích = 59,976%					
Quan sát	Nhân tố				
	1	2	3	4	5
TL1	0,809				
TL3	0,777				
TL2	0,699				
TL4	0,626				
TL5	0,540				
TL6	0,537				
ĐK2		0,750			
ĐK3		0,714			
ĐK1		0,698			
ĐK6		0,574			
ĐK4		0,560			
ĐK5		0,521			
DT2			0,783		
DT3			0,744		
DT1			0,574		
QB2				0,872	
QB3				0,857	
QB4				0,610	
QB1				0,513	
AH1					0,773
AH2					0,756
AH3					0,701

Nguồn: Nhóm tác giả phân tích

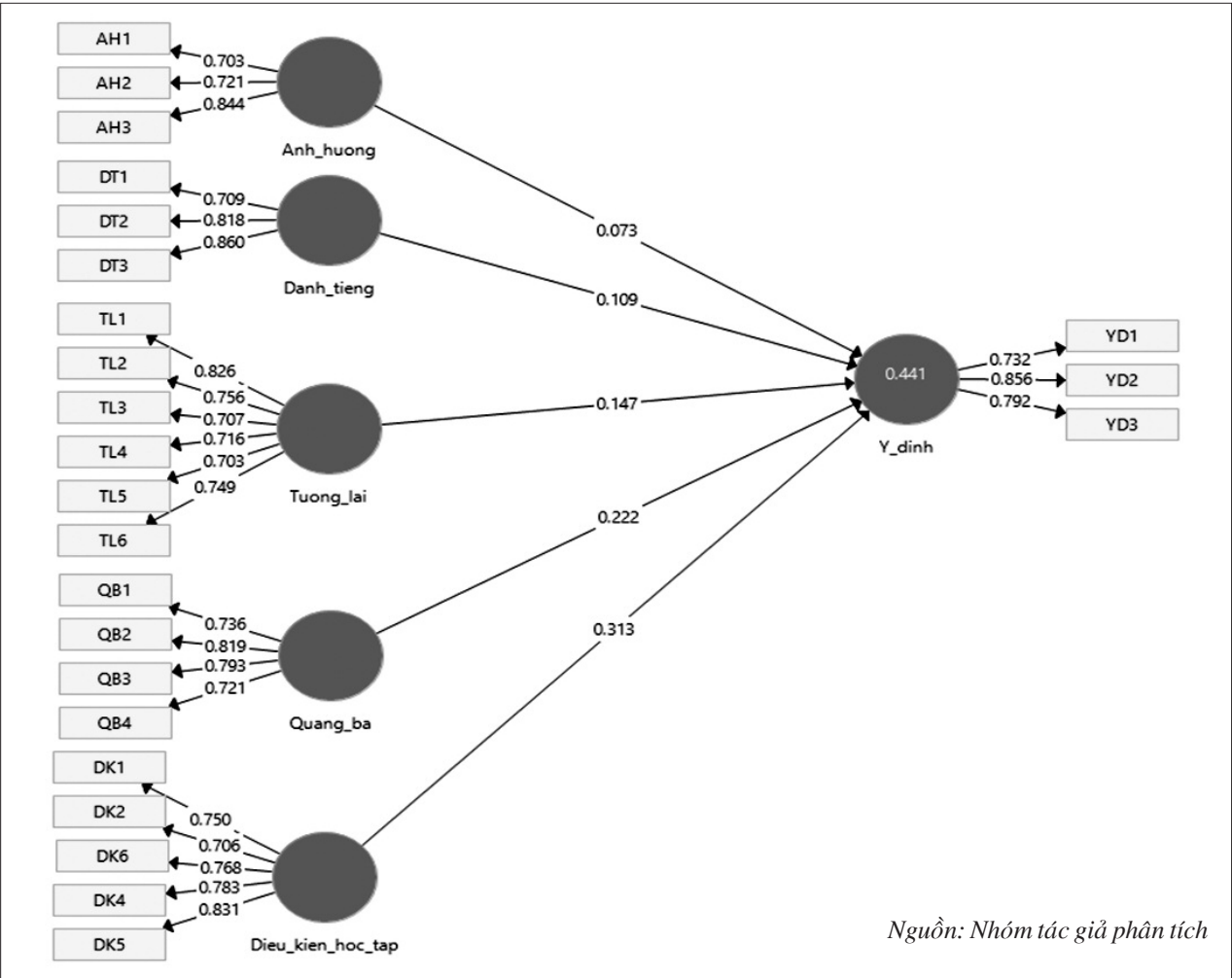
hoạt động quảng bá của trường tác động lớn nhất đến ý định của học sinh, sau đó là cơ hội tương lai. Điều đó chứng tỏ học sinh quan tâm nhiều đến điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị, ký túc xá, các hoạt động truyền thông, quảng bá, hướng nghiệp cũng như cơ hội việc làm sau khi tốt nghiệp.

Bảng 4. Mức độ tác động của các giả thuyết

Giả thuyết	Mức độ tác động	P-value	Kết luận
Cá nhân người ảnh hưởng → Ý định	0,069	0,047	Chấp nhận
Danh tiếng → Ý định	0,114	0,007	Chấp nhận
Cơ hội tương lai → Ý định	0,151	0,000	Chấp nhận
Hoạt động quảng bá → Ý định	0,218	0,000	Chấp nhận
Điều kiện học tập → Ý định	0,312	0,004	Chấp nhận
R ² = 0,441			

Nguồn: Nhóm tác giả phân tích

Hình 2: Kết quả phân tích SEM

Nguồn: Nhóm tác giả phân tích

Kết quả này cũng phù hợp với nghiên cứu của Nguyễn Thị Minh Hương (2021) tại Quảng Ngãi, với 2 yếu tố có tác động lớn nhất đến ý định chọn trường là điều kiện học tập và hoạt động truyền

thông. Các yếu tố về bản thân người học và truyền thông tác động lớn nhất đến ý định chọn trường, theo nghiên cứu tại Phú Yên của Nguyễn Thị Phúc Hậu và Nguyễn Võ Tuyết Trinh (2022), hay các

yếu tố danh tiếng trường, chương trình đào tạo và định hướng cá nhân trong nghiên cứu của Võ Tiến Sĩ tại Quảng Nam năm 2021.

4.5. Phân tích ANOVA

Phân tích ANOVA được thực hiện để đánh giá sự ảnh hưởng của các thống kê nhân khẩu học đến ý định chọn trường của học sinh. Kết quả thể hiện tại Bảng 5.

quảng bá, điều kiện học tập đều có tác động đến ý định lựa chọn trường.

Trong các yếu tố đó, điều kiện học tập, hoạt động quảng bá và cơ hội tương lai có tác động lớn nhất đến ý định chọn trường. Do đó, để thu hút sinh viên, các trường nên tập trung đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, ký túc xá, khuôn viên học tập để tạo điều kiện học tập tốt nhất cho sinh viên. Các hoạt động quảng bá

Bảng 5. Kết quả phân tích ANOVA

Đặc điểm nhân khẩu học	Kiểm định phương sai đồng thể		ANOVA	
	Phép kiểm Levene	Sig.	F	Sig.
Giới tính	1,121	0,298	2,358	0,096
Tuổi	1,458	0,234	0,846	0,430
Học lực	0,614	0,542	3,081	0,047
Dự định học tập	0,600	0,549	4,198	0,016

Nguồn: Nhóm tác giả phân tích

Theo kết quả trên, 2 yếu tố là học lực và nơi dự định học tập sau khi tốt nghiệp THPT có ảnh hưởng đến ý định chọn trường của học sinh trường THPT Trị An. Những học sinh có học lực giỏi có ý định chọn trường rõ ràng hơn những học sinh có học lực khá và trung bình. Những học sinh dự định học đại học cũng có ý định chọn trường rõ ràng hơn các học sinh dự định học cao đẳng và trung cấp.

5. Kết luận và hàm ý quản trị

5.1. Kết luận

Với khảo sát 533 mẫu hợp lệ, kết quả cho thấy hơn 88% có ý định tiếp tục học tập theo hệ đại học sau khi tốt nghiệp THPT. Điều đó cho thấy, học đại học vẫn là mối quan tâm và là ưu tiên chính của học sinh. Ngoại trừ cơ hội trúng tuyển có độ tin cậy Cronbach’s alpha dưới 0,6 và loại khỏi mô hình, các nhân tố còn lại gồm cá nhân có ảnh hưởng, danh tiếng, cơ hội tương lai, hoạt động

trực tiếp tại trường THPT, tại trường đại học hoặc qua truyền thông cũng được đẩy mạnh để sinh viên biết nhiều hơn về trường. Chương trình đào tạo, các hoạt động hướng nghiệp, các hỗ trợ việc làm cũng là yếu tố giúp sinh viên tin tưởng vào hoạt động đào tạo và cơ hội có công việc tốt sau khi ra trường.

5.2. Hàm ý quản trị

Kết quả nghiên cứu là cơ sở cho 1 số hàm ý sau:

- + Các trường học nên đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, dụng cụ học tập nhằm tạo điều kiện học tập tối ưu cho sinh viên.
- + Các chương trình quảng bá, giới thiệu trường cần được đẩy mạnh để thu hút sinh viên tốt hơn, không nên chỉ dựa vào danh tiếng sẵn có của trường.
- + Chương trình học tập nên thường xuyên cập nhật, bám sát thực tế, các hoạt động hỗ trợ việc làm cần được triển khai nhiều để sinh viên tin tưởng vào cơ hội việc làm sau khi ra trường ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Mai Thị Quỳnh Như (2022). Các yếu tố ảnh hưởng đến quyết định chọn trường đại học của học sinh trung học phổ thông tại thành phố Đà Nẵng. Tạp chí Công Thương, số 6 tháng 3.

2. Nguyễn Minh Hương (2021). Các yếu tố ảnh hưởng đến quyết định chọn trường Đại học của học sinh THPT trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi. Tạp chí Khoa học & Công nghệ Việt Nam, 63(4), 1-7.
3. Nguyễn Thị Ánh Hoa, Nguyễn Thị Hồng Hạnh (2019). Các nhân tố ảnh hưởng đến quyết định chọn trường đại học của học sinh trung học phổ thông tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu. Tạp chí Khoa học Yersin, 6(1), 67-76.
4. Nguyễn Thị Phúc Hậu, Nguyễn Võ Tuyết Trinh (2022). Nhân tố ảnh hưởng đến quyết định chọn trường đại học của học sinh trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Phú Yên. Tạp chí Khoa học và Đào tạo Ngân hàng, 246, 26-38.
5. Võ Tiến Sĩ (2021). Các yếu tố quyết định chọn trường đại học của học sinh trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Quảng Nam. Tạp chí khoa học - Đại học Quốc tế Hồng Bàng, 17, 91-106.

Ngày nhận bài: 27/01/2024

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 16/02/2024

Ngày chấp nhận đăng bài: 25/3/2024

Thông tin tác giả:

1. MAI THANH DIỆN¹

2. ĐỖ THỊ NGỌC ANH¹

¹**Trường Đại học Lạc Hồng**

FACTORS AFFECTING THE INTENTION OF TRI AN HIGH SCHOOL'S STUDENTS TO CHOOSE UNIVERSITIES

● **MAI THANH DIỆN¹**

● **DO THỊ NGỌC ANH¹**

¹**Lac Hong University**

ABSTRACT:

This study determined the factors affecting the intention of students at Tri An High School (Dong Nai province) to choose universities. The study's results showed that there are three major factors affecting the student's choice, including learning conditions, school promotional activities, and opportunities after graduation.

Keywords: intention, school choice, university, admission.